

DIANA GABALDO NOVÁ
OUTLANDER

- 2 -
VÁŽKA V JANTÁRI

ZELENÝ
KOCŮR

Diana Gabaldonová

VÁŽKA
V JANTÁRI

Z anglického originálu Diana Gabaldon: *Dragonfly in Amber* (Anchor Canada, a division of Random House of Canada Limited, 2002)
preložila Zuzana Filadelfi

Zodpovedná a jazyková redaktorka: Lujza Bakošová

Translation © 2017 by Zuzana Filadelfi

Copyright DRAGONFLY IN AMBER © 1992 by Diana Gabaldon
Slovak edition © 2017 by Zelený Kocúr s.r.o. www.zelenykocur.sk

Grafická úprava: Design Amorandi

The *Outlander* television series is copyrighted by Sony Pictures
Television Inc. All rights reserved.

Copyright © 1992 napísala Diana Gabaldonová
Anchor Canada paperback edition 2002

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať alebo ukladať vo vyhľadávacom systéme ani byť prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom elektronicky, mechanicky, kopírovaním, nahrávaním alebo iným spôsobom rozširovaná bez predchádzajúceho výslovného písomného súhlasu vydavateľa. Za porušenie autorského práva sa pokladá aj fotokopírovanie alebo iné reprografické kopírovanie licencie Kanadskej agentúry pre vydanie autorských práv.

Anchor Canada a tiráž sú ochrannými známkami.

ISBN 978-80-89761-3-26

Môjmu manželovi
Dougovi Watkinsovi
s vďakou za inšpiráciu

Prológ

Zobudila som sa trikrát v šere prvého brieždenia. Po prvý raz v žiali, potom v radošti a naposledy v samote. Slzy preukrutnej straty ma pomaly zobúdzali, zaliali mi tvár ako upokojujúci dotyk vlhkej látky v rukách tešiteľa. Tvár som otočila k vlhkému vankúšu a preliala slanú riekku slz do prázdnoty pripomenutého smútku, do podzemných hlbín spánku.

Potom som sa prebudila v ukrutnej radošti, telo prebnuté ako luk v zápale fyzického spojenia, jeho chladivý dotyk na mojej koži, doznievajúci v mojich nervových cestách ako vlnenie vyvrcholenia rozširujúce sa z môjho vnútra. Odohnala som vedomie, navrátila som sa, hladala ostrú, teplú vôňu mužovej ukojenej túžby, v upokojujúcom objatí môjho milenca, bol to sen.

Po tretí raz som sa zobudila osamelá, mimo dotyku lásky či žiaľu. V mojej mysli zostal čerstvý pohľad na kamene. Nevelký kruh stojacich kameňov na vrchole strmého zeleného vrchu. Jeho názov je Craigh na Dun – Vílí vrch. Niektorí sa domnievajú, že je začarovaný, iní hovoria, že prekliaty. Majú pravdu. No nikto nevie, na čo kamene slúžia alebo čo znamenajú.

Okrem mňa.

PRVÁ ČASŤ

Za zrkadlom, tajomne

Inverness 1968

1

Prijat' úlohu

Roger Wakefield stál uprostred miestnosti a cítil sa, ako by ho niekto zasypal. Bol obklopený stolíkmi preplnenými drobnými starožitnosťami a rôznymi pamiatkami, ťažkým nábytkom vo viktoriánskom štýle, prepchatým háčkovanými dečkami, plédmi a prestieradlami, drobnými pletenými koberčekmi, ktoré ležali na vyleštenej podlahe a ľstivo čakali na príležitosť, aby skĺzli pod nič netušiacou nohou. Zaplavilo ho dvanásť izieb plných nábytku, šatstva a papierov. A, môj ty Bože, tých kníh!

Pracovňu, v ktorej práve stál, lemovali na troch stranách police na knihy, každá napchatá až na prasknutie. Paperbackové detektívne romány ležali v pestrofarebných nahádzaných kopách pred zväzkami v obaloch z teľacej kože, dôverne zaklenutých spolu s výbermi z knižného klubu, starodávnymi zväzkami ukradnutými zo zaniknutých knižníc a tisíckami brožúr, prospektov a ručne zviazaných rukopisov.

Podobná situácia prevládala v celom dome. Knihy a papiere zapratali všetky rovné povrchy a každá polica pod tým návalom vzdychala a škrípala. Jeho adoptívny otec žil dlhý, plnohodnotný život, dobrých desať rokov po biblicky vydelenej sedemdesiatke. No a reverend, pán Reginald Wakefield, počas tých osemdesiatich rokov nevyhodil ani tú najmenšiu drobnosť.

Roger potlačil nutkanie vybehnúť prednými dvermi, skočiť do svojho auta Morris Minor, vrátiť sa do Oxfordu a zanechať faru napospas počasiu a vandalom. Upokoj sa, nahováral mu vnútorný hlas, zhlboka dýchaj. Nejako si s tým poradíš. S knihami bude najmenej starostí; iba ich pretriediš a zavolaš niekoho, aby si ich odviezol. Garantujem, že bude potrebovať nákladiak veľkosti električky, ale nejako sa to istotne podarí. Šatstvo bude tiež bez problémov. Väčšinu pošle do zberní Oxfam.

Netušil, čo v Oxfame urobia s toľkými čiernymi oblekmi, bolo ich aspoň tisíc deväťsto štyridsaťosem, ale hádam chudobní zaslúžilci nebudú vyberaví. Začalo sa mu dýchať oveľa ľahšie. Na Katedre histórie v Oxforde si zobral na mesiac dovolenku, aby sa vyrovnal so záležitosťami reverenda. Hádam to nakoniec postačí. V tej najdesivejšej chvíli sa mu však zazdalo, že by to mohlo trvať celé roky.

Prešiel k jednému zo stolov a zdvihol malú čínsku misku, ktorá bola plná malých kovových obdĺžnikov, olovených ‚gaberlunzií‘ – odznakov vydaných v osemnástom storočí žobrákom na základe príslušnosti k farnosti, ktoré slúžili ako oprávnenie žobrať. Zbierka kameninových fliaš stojaca pri lampe, tabatierka z baranieho rohu so strieborným vekom položená vedľa nich. Dám ich do múzea? Pochybovačne sa zamyslel. Dom bol preplnený jakobitskými artefaktmi, reverend bol amatérskym historikom a najradšej lovil vo svojom obľúbenom osemnástom storočí.

Prstami sa mimovoľne natiahol za tabatierkou a pohladil čierne ryhy nápisu, na ktorom boli mená a dátumy diakonov a pokladníkov združenia Canonogateských krajčirov v Edinburghu z roku 1726. Možno by si zopár reverendových úlovkov mal ponechať... vzápätí ju vrátil späť a rozhodne potriasol hlavou. „Žiadne také, hlupák,“ povedal si nahlas, „tadiaľto vedie cesta jedine k šialenstvu.“ Alebo prinajmenšom sa začína život škrečka. Ak by začal tieto veci uchovávať, napokon by skončil tak, že si z nich väčšinu ponechá a zostane žiť v tomto obľudnom dome pochovaný pod hromadou smetí. „A navyše sa budem rozprávať iba sám so sebou,“ zamrmlal si popod nos.

Myšlienka na hromadu smetí mu pripomenula garáž a načisto ho dorazila. Reverend bol v skutočnosti Rogerovým prastrýkom a adoptoval Rogera vo veku piatich rokov. Rogerovi rodičia zomreli v 2. svetovej vojne, mama zahynula počas náletov a otec v čiernych vodách Lamanšského kanála. Reverend inštinktívne všetko uchoval, zabezpečil celý majetok Rogerových rodičov do škatúľ a debien a odložil ich v zadnej časti garáže. Roger vedel s istotou povedať, že za posledných dvadsať rokov ani jednu z tých debien nikto neotvoril.

Roger si starozákonne povzdychol pri pomyslení na to, že by sa mal prehrábať v spomienkach na svojich rodičov. „Môj Bože,“ riekol nahlas. „Hocičo, len toto nie!“

Zvonček pri dverách zacvendžal, akoby bol odpoveďou na neúmyselnú modlitbu a Roger si zahryzol od prekvapenia do jazyka.

Keď bolo vlhké počasie, dvere na fare na zvykli zaseknúť, čo prakticky znamenalo, že väčšinu času boli zaseknuté. Roger ich šklbnutím so škrípom uvoľnil a na prahu zbadal ženu.

„Ako vám môžem pomôcť?“

Bola stredne vysoká a veľmi pôvabná. Celkový dojem na neho urobila jej jemná postava zakrytá bielymi šatami, hlavu jej pokrývali husté, kučeravé hnedé vlasy prepletené v akomsi narychlo prichytenom drdole. Uprostred tváre bol pár najneobyčajnejších svetlých očí vo farbe veľmi starého sherry.

Oči si ho premeriavali od tenisiek až k tvári, ktorá sa týčila dobrých pár centimetrov nad ňou. Úsmev sa jej ešte viac rozšíril. „To je hrozné, že musím začať práve takým klišé,“ zvolala, „ale si vyrástol, malý Roger!“

Roger sa začervenal. Žena sa zasmiala a vystrela ruku. „Si Roger, však? Volám sa Claire Randallová, som dlhoročnou reverendovou priateľkou. Ale nevidela som ťa od tvojich piatich rokov.“

„Dobre som počul, boli ste priateľkou môjho otca? Potom už pravdepodobne viete...“

Úsmev vyprchal a nahradil ho žiaľ.

„Áno a je mi to nesmierne ľúto. Srdce, však?“

„Ach, áno. Veľmi náhle. Práve som prišiel z Oxfordu a začal som toto všetko... spratávať.“ Mával nejasne rukou, aby v tom obsiahol reverendovu smrť i dom za ním.

„Ak si dobre spomínam na knižnicu tvojho otca, táto fuška bude trvať pri najmenešom do Vianoc,“ poznamenala Claire.

„V tom prípade by sme vás nemali rušiť,“ začul jemný americký prízvuk.

„Skoro som zabudla,“ povedala Claire a otočila sa k dievčaťu, ktoré stálo na okraji terasy. „Roger Wakefield, moja dcéra Brianna.“

Brianna Randallová s nesmelým úsmevom vykročila dopredu. Roger na ňu chvíľu hľadel, kým si opäť spomenul na dobré vychovanie. Ukročil dozadu a doširoka otvoril dvere, na okamžik mu preblesklo hlavou, kedy si naposledy vymenil košeľu.

„V žiadnom prípade ma nerušíte!“ srdečne povedal. „Chystal som sa urobiť si prestávku. Nech sa páči, vstúpte.“

Viedol obidve ženy halou smerom k reverendovej pracovni a všimol si, že okrem toho, že dcéra bola celkom atraktívna, bola aj jedným z najvyšších dievčat, aké kedy videl zblízka. Musela mať aspoň meter osemdesiat, pomyslel si, keď uvidel, ako prechádzala popri stojane v chodbe a hlavu mala takmer zarovno s ním. Podvedome sa vystrel v celej svojej výške meter deväťdesiat. Keď nasledoval ženy do pracovne, v poslednej chvíli sa stihol prikrčiť, aby hlavou nenarazil do zárubne.

„Dúfala som, že sa mi podarí prísť skôr,“ povedala Claire a usadila sa hlbšie do obrovského kresla. Jedna zo stien v reverendovej pracovni bola zaplnená oknami, ktoré siahali od podlahy až po strop a slnečný svit zažmurkal na perlovej sponě v jej svetlohnedých vlasoch. Kučery sa začali uvoľňovať zo svojho zajatia a kým hovorila, neprítomne si jednu zastrčila za ucho.

„Popravde som plánovala prísť už minulý rok, ale v nemocnici v Bostone bola naliehavá situácia, som totižto lekárka,“ vysvetľovala a ústa sa jej trochu zvlنili pri pohľade na prekvapenie, ktoré Roger nestihol skryť. „Teraz mi je ľúto, že sme neprišli, strašne rada by som ešte raz videla vášho otca.“

Roger sa čudoval, prečo teda prišli až teraz, keď vedeli, že reverend je mŕtv, ale bolo neslušné sa na to opýtať. Namiesto toho sa spýtal: „Vychutnávate si tunajšie pamiatky?“

„Áno, pricestovali sme z Londýna,“ odvetila Claire. Usmiala sa na dcéru. „Chcela som, aby Bree videla aspoň časť krajiny; na jej reči by ste to nepoznali, ale je Angličanka ako ja, i keď tu nikdy nežila.“

„Skutočne?“ Roger mrkol pohľadom na Briannu. Naozaj nevyzerala ako Angličanka, pomyslel si, bez ohľadu na výšku mala husté ryšavé vlasy, voľne rozpustené na pleciach, a ostré črty tváre s dlhým, rovným nosom, možno trošku pridlhým.

„Narodila som sa v Amerike,“ vysvetľovala Brianna, „ale mama a ocko sú, teda boli Angličania.“

„Boli?“

„Môj manžel zomrel pred dvomi rokmi,“ povedala Claire. „Poznal si ho, aspoň myslím – Frank Randall.“

„Frank Randall! Samozrejme!“ Roger sa plesol po čele a pocítil, ako mu očerveneli líca, keď začul Briannin chichot. „Asi si pomyslíte, že som úplný idiot, ale až teraz mi došlo, kto vlastne ste.“

Meno všetko vyjasnilo, Frank Randall bol významným historikom a dobrým priateľom reverenda. Roky si vymieňali nejaké jakobitské tajomnosti, hoci už ubehlo dobrých desať rokov od poslednej návštevy Franka Randalla na fare.

„Takže si plánujete pozrieť historické pamiatky neďaleko Invernessu?“ zaskočil Roger. „Už ste navštívili Culloden?“

„Ešte nie,“ odvetila Brianna. „Mysleli sme, že pôjdeme až cez týždeň.“ Jej úsmev bol len zo slušnosti a nič viac.

„Objednali sme si výlet k jazeru Loch Ness na dnešné poobedie,“ povedala Claire. „A zajtra možno pôjdeme do Fort William alebo sa len tak poobzeráme po Invernesse; toto miesto poriadne narástlo, odkedy som tu bola naposledy.“

„Kedy to bolo?“ Roger zvažoval, či by im mohol dobrovoľne ponúknuť služby sprievodcu. Nemohol si síce dovoliť stratiť ten čas, ale Randallovcí boli dobrými priateľmi reverenda. Okrem toho, výlet autom do Fort William v spoločnosti dvoch atraktívnych dám ho lákal oveľa viac ako vypratávanie garáže, ktoré mal na zozname.

„Pred viac ako dvadsiatimi rokmi. Dávno-pradávo.“ V Clairinom hlase zaznel záhadný tón, ktorý prinútil Rogera, aby sa na ňu pozrel, ale keď sa im pohľad stretol, usmievala sa.

„Dobre teda,“ trúfol si, „ak by som pre vás mohol niečo urobiť, kým ste na Škótskej vysočine...“

Claire sa neprestala usmievať, ale niečo v jej tvári sa zmenilo. Dokonca si pomyslel, že na túto ponuku čakala. Žmurkla na Briannu, potom naspäť na Rogera.

„Keď ste to už spomenuli,“ povedala a úsmev sa jej ešte viac rozšíril.

„Mama!“ Brianna sa vystrela na stoličke. „Hádam nechceš obťažovať pána Wakefielda! Pozri, čo všetko ešte musí urobiť!“ Mávla rukou na preplnenú pracovňu s prekypujúcimi krabicami a nekonečnými haldami kníh.

„Ale vôbec ma neobťažujete!“ zaprotestoval Roger. „Čo by to teda malo byť?“

Claire pozrela ospravedlňujúco na svoju dcéru. „Vôbec som neplánovala udrieť ho po hlave a odvliecť,“ uštípačne poznamenala. „Ale možno by poznal niekoho, kto by vedel pomôcť. Je to malý historický projekt,“ vysvetľovala Rogerovi. „Potrebujem nájsť niekoho, kto sa celkom dobre vyzná v jakobitoch v osemnástom storočí – Bonnie princ Charlie a všetko, čo s nimi súvisí.“

Roger sa so záujmom oprel. „Jakobiti?“ spýtal sa. „Na toto obdobie sa nešpecializujem, ale tak trochu o ňom niečo viem – ťažko nevedieť, keď žijete blízko Culloденu. Tam sa odohrala posledná bitka, ako iste viete,“ prehovoril k Brianne. „Tam Bonnie princ napadol vojvodu z Cumberlandu a bol za svoje omyly porazený.“

„Správne,“ povedala Claire. „A v skutočnosti to má do činenia s tým, čo potrebujem zistiť.“ Natiahla sa do tašky a vytiahla poskladaný papier.

Roger ho otvoril a rýchlo ním prebehol pohľadom. Bol to zoznam mien, asi tridsiatich, všetko muži. Na záhlaví bol nadpis: „JAKOBITSKÉ POVSTANIE, 1745 – CULLODEN:“

„Teda rok 1745?“ spýtal sa Roger. „Títo muži bojovali v bitke pri Cullodene, však?“

„Správne,“ odpovedala Claire. „Potrebujem zistiť, koľkí z týchto mužov na zozname prežili bitku.“

Kým očami prebehol zoznam, Roger si poškrabal bradu. „Jednoduchá otázka,“ povedal, „ale nájsť odpoveď bude zložité. Mnohí príslušníci klanu zo Škótskej vysočiny, ktorí nasledovali princa Charlieho, boli zabití na Culloденskom poli, ale neboli samostatne pochovaní. Vložili ich do masových hrobov, na ktorých bol iba jednoduchý náhrobný kameň označený menom klanu.“

„Viem,“ riekla Claire. „Brianna to miesto ešte nenavštívila, no ja áno – ale to bolo veľmi dávno.“ Zazdalo sa mu, že v jej očiach zazrel letmý tieň, ktorý však rýchlo zmizol, keď sa natiahla do tašky. Ani sa nezačudoval, že ho zbadal. Culloденské pole bolo miesto, na ktoré sa len tak ľahko nezabúda. Jemu samému vošli do očí slzy, keď sa pozrel ponad rozľahlé vresoviská a spomenul

si na statočnosť a odvahu obyvateľov Škótskej vysočiny, ktorí ležali pobití v tráve.

Rozbalila ešte niekoľko popísaných listov papiera a podala mu ich. Dlhý biely prst prešiel po okrajoch jedného z listov. Roger si všimol, že má nádherné ruky, jemne tvarované, starostlivo udržiavané a na každej má jeden prsteň. Zvlášť ho zaujal strieborný prsteň na pravej ruke, široký jakobitský krúžok s poprepletaným ornamentom zo Škótskej vysočiny, zdobený kvetmi bodliaka uprostred každého reťazca.

„Toto sú mená manželiek, pokiaľ viem. Myslela som si, že by to mohlo pomôcť; ak ich muži boli zabití v Cullodene, možno sa ich ženy opäť vydali alebo emigrovali. Je možné, že by ste tieto záznamy našli vo farských matrikách? Všetky pochádzajú z rovnakej farnosti, kostol v Broch Mordha, poriadny kus smerom na juh.“

„Výborný nápad,“ povedal Roger, mierne zaskočený. „Takto by tento problém riešil aj historik.“

„Ja určite nie som historik,“ poznamenala sucho Claire Randallová. „Avšak keď toľké roky s jedným žijete, niečo sa na vás nalepí.“

„Samozrejme.“ V tej chvíli Rogerovi niečo zišlo na um a vstal zo stoličky. „Som príšerný hosťiteľ, rád by som vám ponúkol niečo na pitie a potom by sme mohli pokračovať v rozhovore. Možno by som vám s tým vedel pomôcť i ja.“

Aj napriek neporiadku vedel, kde mával reverend karafy, a rýchlo svojim hosťom ponúkol whisky. Do Brianninho pohára dal síce viac sódy, no aj tak si všimol, že keď si odchlipla, zatvárala sa, akoby sa napila spreju na mravce a nie tej najvynikajúcejšej Glenfiddichskej jednosladovej whisky. Zdalo sa, že Claire si ju vychutnáva oveľa väčšmi.

„Takže.“ Roger opäť zaujal svoje miesto a zdvihol papier. „V zmysle historického výskumu je to nesmierne zaujímavý problém. Povedali ste, že títo muži sú z tej istej farnosti? Predpokladám, že pochádzajú z jedného klanu alebo kmeňa – všimol som si, že niektorí z nich mali meno Fraser.“

Claire prikývla, ruky mala zložené v lone. „Pochádzajú z toho istého statku, z malej farmy Broch Tuarach vo Vysočine – lokálny názov je Lallybroch. Boli súčasťou klanu Fraserovcov, hoci nikdy formálne neprisahali lojalnosť Lordovi Lovatovi ako náčelníkovi. Títo muži sa stali súčasťou Povstania oveľa skôr, bojovali v bitke o Prestonpans, kým Lovatovi muži sa pridali len pred Cullodenom.“

„Skutočne? Veľmi zaujímavé.“ Za normálnych podmienok v osemnástom storočí by taká malá skupina nájomcov pôdy zomrela tam, kde žila, pochovali by ich na dedinskom cintoríne a úhľadne zaznačili vo farských matrikách.

Žiaľ, pokus Karola Stuarta znovu získať škótsky trón v roku 1745 prerušil normálne smerovanie vecí v nie celkom istých pomeroch.

Počas hladomoru po katastrofe v Cullodene viacerí horali emigrovali do Nového sveta, iní sa presunuli z údolí a slatín do miest a hľadali jedlo a zárobok. Niekoľkí zostali, tvrdohlavo lipli k svojej zemi a tradíciám.

„Bol by z toho fascinujúci článok,“ rozmýšľal nahlas Roger. „Nasledovať osud niekoľkých jednotlivcov, pozrieť sa na to, čo sa im prihodilo. Pravda, ak ich nezabili pri Cullodene, ale šanca, že ich zopár prežilo, by tu bola.“ Inklinoval by k tomuto projektu ako k vítanej prestávke, i keby to nebola Claire Randallová, ktorá ho o to požiadala.

„Áno, myslím, že vám s tým môžem pomôcť,“ odpovedal a Claire mu venovala srdečný úsmev.

„Vážne by ste to urobili? To je skvelé!“ potešila sa.

„Potešenie je na mojej strane,“ odvetil Roger. Poskladal papier a položil ho na stôl. „Rovno na tom začnem pracovať. Ale teraz mi povedzte, ako sa vám cestovalo z Londýna?“

Rozhovor sa krútil už len okolo všeobecných tém. Claire a Brianna ho pobavili rozprávaním o ich ceste cez Atlantik a jazde z Londýna. Rogerova pozornosť sa začala uberať iným smerom, keď začal plánovať výskum na projekte. Cítil sa trochu previniť, že sa na to dal, vážne na to nemal čas. Na druhej strane to bola zaujímavá otázka. Možno bude možné skombinovať projekt s nevyhnutným odpratávaním reverendových materiálov – vedel s istotou povedať, že v garáži je štyridsaťosem kartónových krabíc a na všetkých nálepka JAKOBITI, RÓZNE. Pri myšlienke na to ho premáhali mdloby.

Spopretŕhal myšlienky na garáž a zistil, že sa neočakávane zmenil predmet rozhovoru.

„Druidi?“ Roger zostal ako obarený. Nazrel podozrievavo do pohára a skúmal, či naozaj nalial do pohára sódu.

„Ešte ste o nich nepočuli?“ Claire vyzerala mierne rozčarovaná. „Váš otec, reverend, o nich vedel, hoci iba neoficiálne. Možno nepokladal za dôležité, aby vám o tom povedal, myslel si, že je to skôr vtip.“

Roger sa poškrabal na hlave a postrapatil si husté čierne vlasy. „Nie, naozaj si nespomínam. Ale máte pravdu, asi to nepokladal za podstatné.“

„Veď ani ja o tom neviem.“ Prekrížila si nohy. Lúč slnečného svetla zasvietil na jej nohy v pančuchách a odhalil tak útle holenné kosti.

„Keď som tu bola naposledy s Frankom, Bože, už je to dvadsaťtri rokov!, reverend mu rozpovedal o miestnej skupine – myslím, že im hovoríte neodruidi. Netuším, či sú praví, väčšina asi ani nie.“ Brianna sa teraz nakláňala dopredu, zaujatá, pohár s whisky zabudnutý v dlaniach.

„Reverend sa nimi nemohol oficiálne zaoberať – pohanstvo, veď viete – ale jeho domáca, pani Grahamová, medzi nich patrila, takže nejaký šum o ich činnosti sa mu z času na čas dostal do uší, a Frankovi dal tip, že sa na úsvite bude konať akási slávnosť Beltane – v prvý májový deň.“

Roger prikývol, pokúšal sa privyknuť si na myšlienku, že stará pani Grahamová, taká poriadkumilovná osôbka, sa zúčastňuje pohanských rituálov a tancuje za úsvitu okolo kamenných kruhov. O druidských oslavách si pamätal len to, že k niektorým z nich patrilo i spaľovanie obetí v prútených klietkach, čo sa takisto nepodobalo na správanie škótskej presbyteriánky v pokročilom veku.

„Nedáľeko sa hore na vrchu nachádza kruh stojacich kameňov. Tak sme sa tam pred úsvitom vybrali, aby sme ich špehovali,“ pokračovala a na ospravedlnenie mierne pokrčila ramenami. „Veď viete, akí sú vedci, úplne bez rozumu. Keď príde na ich oblasť záujmu, chýba im akýkoľvek zmysel pre chúlitosť situácie.“ Roger nad tým mierne skrivil tvár, ale s trpkým súhlasom prikývol.

„Boli tam,“ povedala, „ba aj pani Grahamová, všetci oblečení v plachtách, spievali chválospevy a tancovali v strede kamenného kruhu. Frank bol užasnutý,“ dodala s úsmevom. „Bolo to veľmi pôsobivé, dokonca i pre mňa.“

Na chvíľu prestala hovoriť a hľbavo pozorovala Rogera.

„Počula som, že pani Grahamová pred pár rokmi zomrela. No, napadlo mi... neviete náhodou, či nemala nejakých príbuzných? Myslím, že byť členom takejto skupiny je vecou dedičnosti, možno mala dcéru alebo vnučku, ktoré by mi o tom vedeli povedať viac.“

„Teda,“ Roger pomaly začal. „Mala vnučku – volá sa Fiona Grahamová. Vlastne po smrti starej mamy prišla na faru, aby pomáhala. Reverend bol naozaj prístaráy, aby sa o seba postaral sám.“

Ak existovalo niečo, čo by nahradilo predstavu o pani Grahamovej, ako tancuje v plachte, bola myšlienka na devätnásťročnú Fionu ako ochrankyňu starovekého mystického poznania, ale Roger sa rýchlo pozbieral a pokračoval ďalej.

„Zdá sa mi však, že tu práve nie je. Ale môžem sa na to opýtať.“

Claire odmietavo mávla štíhlou rukou. „Netrápte sa. Ešte na to bude čas. Už sme vás aj tak pridlho zdržali.“

Na Rogerovo ohromenie položila prázdny pohár na malý stolík medzi stoličkami a Brianna vrtko pridala svoj úplne plný. Všimol si, že Brianna Randallová si hryzie nechty. Takýto malý dôkaz o nedokonalosti ho povzbudil, aby sa pokúsil o ďalší krok. Zaujala ho a nechcel, aby odišla bez uistenia, že ju ešte uvidí.

„Keď hovoríme o kamenných kruhoch,“ povedal rýchlo, „myslím, že viem, o ktorom ste rozprávali. Je vskutku malebný a nie je ani ďaleko od mesta,“

usmial sa priamo na Briannu Randallovú a automaticky si všimol, že má na jednej lícnej kosti tri malé pehy. „Zrejme začnem pracovať na tomto projekte výletom do Broch Tuarach. Je to tým istým smerom ako kamenný kruh, tak by... ááááh!“

Náhlym myknutím svojej veľkej tašky zhodila Claire Randallová obidva poháre zo stolíka a poliala Rogerovo lono a stehná jednodsladovou whisky a poriadnou dávkou sódy.

„Veľmi sa ospravedlňujem,“ povedala očividne vyvedená z miery. Čupla si a začala zbierať úlomky roztrúseného krištáľu aj napriek Rogerovej polosnahe ju zastaviť.

Brianna jej prišla na pomoc a v rukách držala plno obrúskov, ktoré zobrala z príborníka, a povedala: „Vážne, mama, nechápem, ako je možné, že ti vôbec dovoľia operovať. V твоjich rukách nie je bezpečné nič, čo je menšie ako chlebník. Pozri sa, veď má topánky úplne premočené od whisky!“ Klakla si na podlahu a rýchlo začala utierať rozliatu škótsku a úlomky krištáľu. „A aj nohavice.“

Okolo ruky si obrútila novú utierku a čistila Rogerove topánky, červená hriva jej šialene poletovala okolo jeho kolien. Nadvihla hlavu, zadávala sa na jeho stehná a energickým poklepávaním mu utierala mokré flaky na menčestri. Roger privrel oči a horúčkovo premýšľal nad príšernými dopravnými nehodami na diaľnici, formulármi z daňového úradu či nad objektom z vesmíru – nad hocičím, čo by zastavilo absolútnu potupu, keď teplý dych Brianny Randallovej jemne prenikal cez vlhkú látku jeho nohavíc.

„Mhm, asi by ste si zvyšok radšej utreli sám,“ hlas sa ozýval niekde pri jeho nose. Keď otvoril oči, čelil páru hlbokých modrých očí nad širokým úškrnom. Chabo zobral utierku, ktorú mu podávala, a prudko dýchal, akoby ho práve naháňal vlak.

Keď sa zohol, aby si poutieral nohavice, zachytil pohľad Claire Randallovej, ktorá ho pozorovala so zmiešaným výrazom sympatie a pobavenia. Nič viac v jej výraze nevedel vyčítať, nič z toho záblesku, ktorý si všimol v jej očiach pred nadchádzajúcou katastrofou. Zo znepokojenia, v ktorom sa nachádzal, to bola pravdepodobne len predstavivosť. Prečo, do pekla, by to urobila zámerne?

„Mama, odkedy sa, prosím ťa, zaujímaš o druidov?“ Zdalo sa, že Brianna bola ochotná zistiť na tej téme niečo smiešne; všimla som si, že si hryzie líca, kým som sa rozprávala s Rogerom Wakefeldom, a úškrn, ktorý schovávala, sa jej teraz rozobosťtil na tvári. „Zoženie si vlastnú plachtu a pokúsiš sa dostať medzi nich?“

„Hádám by to bolo zábavnejšie ako štvrtková vizita v nemocnici,“ odpovedala som. „Hoci by som bola vystavená prievanu.“ Zahulákala smiechom a prekvapila pár veвериčiek na chodníku pred nami.

„No nie,“ povedala som vážne. „V skutočnosti ma nezaujímajú druidky, ale niekto, koho som pred rokmi v Škótsku poznala, a ak by sa dalo, chcela by som ju nájsť. Nemám jej adresu, nebola som s ňou v kontakte už dobrých dvadsať rokov, ale viem, že sa zaujíma o také zvláštnosti ako čarodejnice, staré zvyky, folklór. Žila tu neďaleko, myslela som, že ak je ešte tu, mohla by sa stretávať so skupinou, ako je táto.“

„Ako sa volá?“

Potriasla som hlavou a dotkla sa spony, ktorá sa uvoľnila na mojich kučerách. Prekľzla mi pomedzi prsty a odrazila sa do hlbkej trávy popri chodníku.

„Do kelu!“ povedala som a zastala, aby som ju zdvihla. Prsty sa mi triasli, keď som prehmatávala husté stebľa, nemohla som ju zdvihnúť, pretože som ich mala vlbké od mokrej trávy. Myšlienka na Geillis Duncanovú ma dokázala znervózniť dokonca aj teraz.

„Neviem,“ povedala som a začesávala som si kučery zo začervenej tváre. „Teda, bolo to naozaj dávno, som si istá, že odvtedy zmenila meno. Ovdovela a možno sa znovu vydala alebo používa svoje dievčenské meno.“

„Ach tak!“ Brianna prestala táto téma zaujímať a chvíľu potichu kráčala ďalej. Zrazu sa ma spýtala: „Mama, čo si myslíš o Rogerovi Wakefeldovi?“

Pozrela som na ňu, líca jej zružoveli, ale pokojne to mohlo byť aj od vetra.

„Zdá sa, že je to veľmi sympatický mladý muž,“ opatrne som poznamenala. „Určite je inteligentný, je jedným z najmladších profesorov v Oxforde.“ O inteligencii som vedela, zaujímalo ma, či má i predstavivosť. Vedeckým typom často chýba. No a predstavivosť by nebola na škodu.

„Má tie najpôsobiivejšie oči na svete,“ povedala Brianna zasnene, ignorujúc poznámku o jeho mozgu. „No nie sú to tie najzelenšie oči, aké si kedy videla?“

„Súhlasím, sú veľmi podmanivé,“ odvetila som. „Vždy boli také, pamätám si, že som si to všimla, už keď som ho po prvýkrát stretla ešte ako dieťa.“

Brianna sa na mňa pozrela a zamračila.

„Hej, mama, vážne! Musela si začať s tým ‚Môj ty Bože, ako si vyrástol!‘, keď nám otvoril dvere? To bolo trápne!“

Zasmiala som sa.

„No, keď som ho naposledy videla, bol mi asi tak po pupok a zrazu som musela zdvihnúť hlavu, aby som mu videla do tváre,“ obraňovala som sa, „nemohla som si pomôcť a neokomentovať ten rozdiel.“

„Mama!“ ale zasmiala sa.

„A má aj pekný zadok,“ naznačila som jej, aby pokračovala. „Všimla som si to, keď sa zohol po whisky.“

„MaMAAAAA! Začujú ťa!“

Už sme boli takmer na zastávke. Keď sme prichádzali, otočilo sa k nám zopár dám a postarší gentleman v tvrdom saku stojaci pri značke.

„Dostaneme sa z tejto zástavky na autobus so zájazdom k Lochnesskému jazzeru?“ opýtala som sa a prezerala som si mäťúce množstvo oznamov a inzerátov prilepených na informačnej tabuli.

„Ó, áno,“ povedala mi jedna z dám. „Autobus tu bude čo nevidieť.“ Prezerala si Briannu, vyzerala jednoznačne ako Američanka v tých modrých džínsoch a bielej vetrovke. Posledným znakom vlastníctva bola rozžiarená tvár, červená od potlačovaného smiechu. „Idete na výlet k Lochnesskému jazzeru? Všetci ste tu prvýkrát?“

Usmiala som sa na ňu. „Plavila som sa po jazere s mojím manželom pred dvadsiatimi rokmi, no moja dcéra je v Škótsku po prvý raz.“

„Óch, vážne?“ toto zaujalo pozornosť zvyšných dám a obkolesili nás, zrazu boli priateľské, radili nám a na všeličo sa spytovali, kým sa spoza rohu nevynoril veľký žltý autobus.

Predtým, ako vyšla hore schodmi, sa Brianna na chvíľu zastavila a obdivovala obraz so zelenými serpentínami vlniacimi sa v modrom jazere, obkolesenom čiernymi borovicami.

„Bude zábava,“ povedala so smiechom na perách. „Myslíš, že uvidíme aj Lochnessku?“

„Nikdy nevieš,“ odvetila som.

Zvyšok dňa Roger strávil už len uvažovaním a neprítomne sa prechádzal od jednej povinnosti k druhej. Bolo potrebné zbaliť knihy ako dar Spoločnosti pre zachovanie starožitností, namiesto toho ležali porozhadzované okolo krabice. Reverendove staré auto s plošinou bolo s otvorenou kapotou u mechanika a uprostred kontroly motora. Pri lakti mal položenú šálku čaju do polovice vypitú, mlieko utvorilo na hladine kožu a on zatiaľ neprítomne hľadel von oknom na padajúci dážď včasného večera.

Vedel, že by sa mal začať zaoberať rozoberaním najdôležitejšieho miesta v reverendovej pracovni. Nie knihami, ale akokoľvek bola tá úloha obrovská, bolo len na ňom, ktoré sa rozhodne si ponechať, a ktoré pošle Spoločnosti alebo do knižnice na starú reverendovu fakultu. Skôr či neskôr sa bude musieť pustiť do obrovského pracovného stola s veľkými šuplíkmi prepĺnenými až po okraj papiermi, ktoré vyčnievali ešte aj z niekoľkých polic. Bude musieť zložiť a usporiadať aj všetky drobnosti, ktoré zdobia steny a zaberajú celú jednu časť miestnosti – táto úloha by odstrašila aj to najudatnejšie srdce.